

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/350/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1619200950
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Patrícia Železníková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1619200950.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Patrície Železníkovej a členiek senátu Mgr. Aleny Čakváriovej a JUDr. Bianky Gelačikovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: J. M., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, so sídlom Záhorácka 2942/60A, 901 19 Malacky, dieťa rodičov: matka - G. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. K. XXX, XXX XX D., zastúpená JUDr. Ester Bujnovskou, advokátkou so sídlom Záhorácka 5478/15B, 901 19 Malacky, a otec - S. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. 4, XXX XX J., zastúpený Mgr. Alicou Mendlovou, advokátkou so sídlom Riečna 2, 811 02 Bratislava, v konaní o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie matky proti rozhodnutiu Okresného súdu Malacky, č.k. 9P/49/2019-14 zo dňa 17.05.2019, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa m e n í tak, že otec je na čas do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 9P/49/2019 o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, oprávnený stretávať sa s maloletým J. M., nar. XX.XX.XXXX, v každom 3., 6., 09., 12., 15., 18., 21., 24., 27., 30., 33., 36., 39., 42., 45., 48., a 51., kalendárnom týždni v roku, vždy v piatok od 15.00 hod. do 18.00 hod., v sobotu a v nedeľu od 10.00 hod. do 17.00 hod..

Miestom prevzatia a odovzdania maloletého za účelom realizácie styku otca s maloletým je miesto bydliska matky.

Matka je povinná maloletého v určenom čase a na určenom mieste riadne pripraveného odovzdať otcovi a umožniť mu výkon jeho rodičovských práv.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením nariadil neodkladné opatrenie, ktorým do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému J. M., nar. XX.XX.XXXX, upravil styk otca s maloletým každý tretí víkend od piatka od 12.00 hod. do nedele do 17.00 hod., za miesto preberania a odovzdávania maloletého určil miesto bydliska matky.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie zdôvodnil tak, že vychádzajúc z tvrdení otca uvedených v návrhu, dospel k záveru o splnení podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia v otcom požadovanom smere. Poukazujúc na tvrdenia otca v návrhu mal za to, že rodičia spolu nežijú, osobnú starostlivosť o maloletého vykonáva matka a otec pracuje v zahraničí. Vychádzal z tvrdení otca, že sa snaží udržiavať kontakt s maloletým v čase, kedy sa nachádza na Slovensku a že mu matka neumožňuje sa s maloletým stretávať, resp. ho obmedzuje na minimálnu mieru. Súd prvej inštancie vyslovil názor, že maloletý nemôže byť rukojemníkom sporov medzi rodičmi, keď obaja rodičia by sa mali podieľať na starostlivosti a výchove maloletého rovnomerne. Mal za to, že okamžitá a rýchla úprava styku otca s maloletým je nevyhnutná, aby nedošlo ku strate kontaktu maloletého s otcom, prípadne k narušeniu

vzťahu medzi maloletým a otcom. Vec právne posúdil podľa § 324 ods.1,3, § 325 ods.1,2 písm. d), § 329 ods.1, zák. č. 160/15 Z.z. Civilný sporový priadok (ďalej CSP).

3. Proti tomuto rozhodnutiu podala prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne odvolanie matka, ktorá žiadala uznesenie súdu prvej inštancie zmeniť a návrh otca zamietnuť, prípadne jeho styk s maloletým upraviť bez nočného prespatia každý tretí týždeň v mesiaci v sobotu od 10.00 hod. do 19.00 hod. a prípadne aj v bezprostredne nasledujúcu nedeľu od 10.00 hod. do 14.00 hod. Namietala, že súd prvej inštancie vychádzal iba z jednostranných tvrdení otca a pri svojom rozhodnutí nezohľadnil útlý vek maloletého, pričom nepoznal ani jeho denný režim. Uviedla, že súd prvej inštancie nemal dostatočne osvedčené podstatné okolnosti pre svoje rozhodnutie a nemal preukázané podmienky otca. Návrh otca považovala za unáhlený a neočakávaný krok, ktorý neovláda základnú starostlivosť o dieťa vo veku 3 rokov, doposiaľ neprejavil záujem byť s maloletým počas noci, nikdy mu nepripravoval a nezabezpečoval stravu, nekupoval mu oblečenie, nezaujímal sa o hygienické návyky a potreby maloletého. Nerozumie dostatočne detskej reči maloletého a na Slovensku otec nemá vlastnú izbu. Uviedla, že otec nie je v súčasnosti objektívne pripravený zabezpečovať komplexnú starostlivosť o maloletého, nevie ho uspať a upokojiť. Zdôraznila, že maloletý nie je zvyknutý spať mimo svoj domov a bez jej prítomnosti. Jej neprítomnosť v nočných hodinách a v cudzom prostredí môže mať veľmi negatívny vplyv na psychiku a prežívanie maloletého. Poukázala na to, že jej ani maloletému nie sú známe pomery a podmienky u otca. Navrhla, aby bol styk otca s maloletým upravený tak, aby to pre maloletého neznamenal okamžitú a neprímeranú zmenu jeho režimu, aby bol jeho styk s otcom nastavený postupne. Zdôraznila, že doposiaľ styk otca s maloletým prebiehal za jej prítomnosti 1 - 2 hodiny raz za mesiac, pričom otec sa nikdy nedožadoval styku s maloletým bez jej prítomnosti. Mala za to, že doposiaľ realizovaný styk, ktorý prebiehal na základe ich vzájomnej dohody spĺňal požiadavku ochrany práv maloletého dieťaťa, ako aj právo rodiča na stretávanie sa so svojím dieťaťom. Je pre ňu prekvapujúce, že po vyše 3 rokoch od narodenia maloletého sa otec začal zaujímať o širší styk s ním, keďže doposiaľ o maloletého nejavil žiaden vážnejší záujem, nedokázal a v súčasnosti sa ani nedokáže o maloletého sám riadne postarať.

4. Otec vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky prostredníctvom zvolenej právnej zástupkyne navrhol uznesenie ako správne potvrdiť. Tvrdenia matky považoval za účelové, keď nie je pravdou, že by sa s maloletým nestretával a neprejavoval o neho záujem. Nesúhlasil s jej vyjadrením, že by sa na styku vedeli dohodnúť, keď matka mu v styku s maloletým bráni. Uviedol, že s maloletým má pozitívny vzťah a snaží sa s ním pri každej návšteve Slovenska tráviť čo najviac času, čo je podľa dovolenia matky 2-4 hodiny za víkend. Zopakoval svoje dôvody a tvrdenia uvedené vo svojom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a vyjadril záujem vídať maloletého častejšie.

5. Kolízný opatrovník navrhol uznesenie súdu prvej inštancie potvrdiť.

6. Odvolací súd preskúmal vec v napadnutej časti, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 zák. č. 161/15 Z.z. Civilný mimosporový priadok (ďalej CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu matky maloletého je potrebné čiastočne vyhovieť.

7. Účelom inštitútu neodkladných opatrení je rýchla a dočasná úprava pomerov účastníkov konania s cieľom umožniť ničím nerušené rozhodovanie vo veci samej. Takéto rozhodnutie je dočasné, nie je rozhodnutím vo veci samej. V konaní starostlivosti súdu o maloleté deti môže byť tiež nariadené neodkladné opatrenie, avšak súd musí starostlivo uvážiť, či sú pre také opatrenie splnené všetky zákonné podmienky. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie končeneho rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. To však neznamená, že ho súd môže vydať len na základe tvrdení navrhovateľa, bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana.

8. Odvolací súd sa v danom prejednávacom prípade nestotožnil so záverom súdu prvej inštancie o splnení podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia úpravou styku otca s maloletým v otcom navrhovanom rozsahu. Odvolací súd čiastočne uznal dôvody odvolania matky, že súd prvej inštancie návrhu otca vyhovel v celom rozsahu bez osvedčenia rodinných pomerov a podmienok na strane otca, bez zohľadnenia veku maloletého a doposiaľ prebiehajúceho styku otca s maloletým. V danom prípade sa síce tvrdia rodičov o tom, či matka v primeranej miere umožňuje kontakt otca s maloletým rozchádzajú, avšak je potrebné prihliadať na to, že maloletý vyrastá bez intenzívneho výchovného vplyvu otca, ktorý sa

rozhodol žiť a pracovať v zahraničí. Odvolací súd, ktorý záujem maloletého uprednostnil pred záujmom rodiča domáhajúceho sa úpravy styku, má za to, že súdna úprava styku bez vykonania potrebného dokazovania musí zohľadňovať útlý vek maloletého, intenzitu doposiaľ realizovaného styku otca s ním a skutočnosť, že otec vo svojom návrhu náležite ani len nevysvetlil, kde by styk s maloletým počas súvislých troch dní realizoval. Rovnako v rovine neosvedčených skutočností ostalo aj posúdenie a vyhodnotenie vzťahových a citových väzieb maloletého k otcovi, ktorého počas svojho života doposiaľ vídal približne raz mesačne. Ide o tak podstatné okolnosti, ktorými sa súd prvej inštancie ani len nezaoberal, avšak vyhodnotenie ktorých je nevyhnutné pre také rozhodnutie súdu, ktoré bude v záujme maloletého a nebude spôsobilé mu skôr privodiť psychickú ujmu. Aj keď otec tvrdí, že matka pri realizácii jeho styku s maloletým je tým menej spolupracujúcim rodičom, či mu dokonca v styku s maloletým bráni, je potrebné si uvedomiť, že otec si sám zvolil prácu v zahraničí, ktorá mu neumožňuje práve v útlom veku maloletého, kedy si dieťa buduje citové a sociálne väzby, vo väčšej miere a v potrebnom rozsahu participovať na výchove a starostlivosti o maloletého. Je nesporné, že maloletý je vo veku 3 rokov, ešte úplne psychicky závislý na svojej matke o to viac, že matka v jeho živote vystupuje ako jediná primárna vzťahová osoba, ktorá sa oň celodenne osobne stará. Odvolací súd v danom prípade, posudzujúc ako prvoradé hľadisko záujmu maloletého a jeho ochranu, vzhľadom na obsah podaní oboch rodičov, na rozdiel od záverov súdu prvej inštancie zmenil rozsah upraveného styku do podoby, ktorá bude pre budovanie vzťahu otca a maloletého prínosom, bez toho, aby maloletý nečakaným odlúčením od matky, nebol pri styku so svojim otcom vystavený takej psychickej nepohode, ktorá by na budovanie ich vzťahu mohla mať v konečnom dôsledku skôr opačný efekt.

9. Odvolací súd sa pri posúdení správnosti napadnutého rozhodnutia zaoberal aj vykonateľnosťou jeho výroku. Keďže výrok uznesenia, ktorým súd prvej inštancie upravil styk otca s maloletým „každý tretí víkend“ nie je možné považovať za vykonateľný, presný a určitý a s poukazom na 3 týždňový interval návštev otca na Slovensku, odvolací súd musel pre úpravu styku presne vymedziť jednotlivé kalendárne týždne v roku. Uvedené však nevyučuje, že rodičia sa môžu na zmene realizácie styku osobitne dohodnúť. Ochotu rodičov spolupracovať, rešpektovať v živote maloletého rolu druhého rodiča, správať sa voči sebe korektne a dodržiavať vzájomné dohody pri výchove maloletého, bude súd prvej inštancie vyhodnocovať v konaní vo veci samej.

10. Odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil podľa § 388 CSP.

11. Odvolací súd prijal rozhodnutie jednomyseľne, pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).